

Pressiteade

Luxembourg, 15. märts 2018

ELi audiitorite sõnul on põllumajandustootjatele mõeldud põhitoetuskava ülesehituses piiranguid

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on põllumajandustootjatele mõeldud põhitoetuskavas, mis kehtestati 2015. aastal ühise põllumajanduspoliitika 2013. aasta reformi raames, teatavad piiranguid. Audiitorite järelduse kohaselt liigutakse õiges suunas, kuid kava mõju toetuse lihtsustamisele, suunamisele ja tasemete ühtlustamisele on piiratud.

Põhitoetuskava eesmärk on pakkuda põllumajandustootjatele põhilist sissetulekutoetust ja aidata kaasa elujõulisele toiduainete tootmisele ELis, ilma et see moonutaks tootmist käsitlevaid otsuseid. Tegemist on ELi suurima põllumajandustootjatele mõeldud sissetulekutoetuse kavaga, millest toetatakse igal aastal umbes nelja miljonit põllumajandustootjat ligikaudu 18 miljardi euroga.

Lihtsustamine oli üks 2013. aasta reformi juhtpõhimõtteid. Audiitorite hinnangul sisaldasid keerulised põhitoetuskava ja toetuskõlblikku maad käsitlevad eeskirjad aga arvukalt eri võimalusi ja erandeid. Mõningad liikmesriikide valitud eeskirjad komplitseerisid olukorda veelgi, suurendasid riikide ametiasutuste koormust ja võimaldasid osal põllumajandustootjatel juhuslikku kasumit teenida.

Reformiga laiendati ka toetuskõlbliku maa kategooriaid, sest liikmesriigid rakendasid erinevaid lähenemisviise selliste põhimõistete määratlemiseks, nagu „põllumajandusmaa“ ja „põllumajanduslik tegevus“. Eesmärgiks oli toetus paremini aktiivsetele põllumajandustootjatele suunata. Samas võib see tekitada tõsiseid probleeme kava rakendamisel. Liikmesriikide valikud mõjutasid samuti olulisel määral toetuse ümberjaotamise määra ja põllumajandustootjad võisid mõnel juhul säilitada eriti kõrge toetuse taseme, mis tuleneb toetuse varasemast tasemest. Kuna põhitoetuskava on ennekõike seotud maa, mitte sissetulekuga, soodustab toetus audiitorite sõnul pigem suuremaid põllumajandusettevõtteid.

„Põhitoetuskava on paljude põllumajandustootjate jaoks oluline sissetulekuallikas, kuid sel on omad piiranguid“, ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige João Figueiredo. „Kavas ei võeta arvesse turutingimusi, põllumajandusmaa kasutamist ega põllumajandusettevõtte konkreetseid asjaolusid ning see ei põhine põllumajandustootjate sissetulekute üldise olukorra analüüsil“.

Külastatud liikmesriikide kontrollisüsteemid vähendasid suurel määral toetuse ebaõige arvutamise riski ja üldiselt ei olnud maksed olulisel määral vigadest mõjutatud. Mõnel juhul olid toetusõiguste väärtused siiski ebatäpsed, arvatud ainult ajutiselt või põhinesid hinnangutel. Komisjon andis liikmesriikidele hulgaliselt suuniseid, kuid ei suutnud alati tagada eeskirjade järjepidevat kohaldamist; samuti puudus tal oluline järelevalvealane teave.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Kuni 2020. aastani kehtiva põhitoetuskava suhtes esitavad audiitorid komisjonile mitu soovitus põhitoetuskava toetusõiguste jaotamise ja arvutamise kohta, mis puudutavad riiklike makseasutuste põhikontrollimehhanisme, komisjoni süsteeme teabe levitamiseks liikmesriikide vahel ning riiklike sertifitseerimisasutuste rolli.

Pärast 2020. aastat algavaks perioodiks soovivad nad komisjonil analüüsida kõigi põllumajandustootjate rühmade sissetulekuid mõjutavaid tegureid, nende vajadust sissetulekutoetuse järele ja põllumajandustootjate poolt pakutavate avalike hüvede väärtust. Komisjon peaks kavandatavad meetmed juba algfaasis ühendama asjakohaste tegevuseesmärkide ja algväärtustega, mille alusel tulemuslikkust hinnata.

Toimetajatele

Põhitoetuskava rakendatakse Belgias, Taanis, Saksamaal, Iirimaa, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Horvaatias, Itaalias, Luksemburgis, Maltal, Madalmaades, Austrias, Portugalis, Sloveenias, Soomes, Rootsis ja Ühendkuningriigis. Ülejäänud liikmesriigid, kes ühinesid ELiga 2004. või 2007. aastal, kohaldavad sellega sarnast üleminekukorda – ühtse pindalatoetuse kava.

Eriaruanne nr 10/2018: „Põllumajandustootjate põhitoetuskava – liigutakse õiges suunas, kuid mõju toetuse lihtsustamisele, suunamisele ja tasemete ühtlustamisele on piiratud“ on kättesaadav Euroopa Kontrollioja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.